

Юлдашева Дильноза Хасановна

*Silkway Халықаралық университеті Педагогикалық факультетінің 2 курс
магистранты, п.ғ.д., профессор Молдабек Қ.*

Халматова Дильдара Тохтакуловна

*Хамза атындағы №42 мектептің бастауыш сынып мұғалімі
Шымкент, Қазақстан*

БОЛАШАҚ БАСТАУЫШ СЫНЫП МҰҒАЛІМДЕРІНЕ ЗАМАНАУИ ЖАҢА ТЕХНОЛОГИЯЛАРДЫ МЕНГЕРТУ

Елімізде қазіргі таңда қалыптасқан еңбек нарығы жоғары білімді, шығармашылық деңгейі жоғары, әрекеттің сан түрлі саласында өз білімі мен біліктілігін қолдана алуға қабілетті мамандардың кәсіби даярлығының деңгейіне және сапасына қойылатын талаптарға өз әсерін тигізуде.

Қазақстан Республикасы Білім туралы заңында мектептің міндеті оқушыларға тек білімнің жиынтығын беру ғана емес, оқушылардың өз бетінше білім алуына, өзіндік білім алудың тәсілдеріне үйретуде болып табылатындығы жайлы айтылған. Сондықтан білім беру, оқу үдерісін ұйымдастыруға деген көзқарасты қайта қарап, білім, білік және дағдыны меңгертуде мұғалім құзыреттілігін дамытуға, оқушыға оқу ақпаратын беруде оқушылардың күтілетін нәтижелерге қол жеткізуіне мүмкіндік беретін оқу үдерісін жобалауға, оқушының әр пәнді меңгеру икемділігін қалыптастыруға қарай өзгерту қажеттілігі туып отыр .

Қазіргі заман талабы тұрғысынан алып қарастырсақ, бүгінгі мектеп оқушыларының жаңалық атаулыға жаны құмар, интеллектуалдық деңгейі әлдеқайда жоғары екеніне көз жеткізуге болады. Инновациялық оқыту технологиясы негізінде пәндік білім беру идеясы жүзеге асырылады. Бұл өз кезегінде инновациялық оқыту технологияларының теориялық негізіне терең зер салуды талап етеді.

—Инновациялық ұғым педагогиканың сөздік қорына ежелден енген деген пікір бар.

Инновация ұғымы ең бірінші XIX ғасырда мәдениет танушылардың

зерттеулерінен пайда болды, яғни бір мәдениет түрлерін, екінші ел мәдениетіне енгізу дегенді білдіреді және бұл ұғым этнографияда әлі күнге дейін сақталған.

Кейбіреулері оны өзгеріс деген терминмен анықтайды. Сондай-ақ инновация (ағылшынның *innovation* - нововведение, новация) – бұл ескі жүйенің өзгерісі деп қарастырады. Бұл түсініктер кең мағынадағы терминдермен білім беру жүйесіндегі кез келген өзгерісті сипаттайды.

Инновация термині қазірде білім берудің теориясы мен практикасында кеңінен қолданылуда. Бірақ, ғылымда бұл терминнің нақтылы анықтамасы белгілі бір категория ретінде көпке дейін берілмей келді. Берілетін анықтамалардың көпшілгі бұл ұғымды кеңінен терең таныта алмады. Сондықтан да – Инновацияны –білім беру жүйесінде жаңалық енгізу –деп айтсақ, –Введение принципиального в образовательную систему— ұғымының мағынасын тарылтқан болар еді – деп, жазады ізденуші Нағымжанова.

Инновация (латын сөзі *in-в, po-vis-жаңа*) жаңа, жаңалық, жаңарту дегенді білдіреді. С.И.Ожегов сөздігі бойынша: инновация бірінші рет шыққан, жасалған, жуық арада пайда болған, бұрынғының орнын басатын, алғаш ашылған, бұрыннан таныс емес енгізілген жаңалық ретінде қарастырылады. Үлкен энциклопедиялық сөздікте –иновация– ұғымы «жаңаша білім беру» деп түсіндіріледі.

–Иновация– ұғымын әр елде әр түрлі түсінген, кейбір мемлекеттерде (АҚШ, Нидерланды) бұл термин кең тараған, ал Арабия, Жапония сияқты елдерде –иновация– ұғымын сөздіктерде кезіктіру мүмкін емес. Сондықтан әр елде бұл құбылысқа қандай көзқарас қалыптасқанын анықтау мақсатымен ғылыми-педагогикалық техникалық саяси әдебиеттерді, баспа беттерін зерттей келе, Ресейде, шет елдерде, республикамызда–иновация– ұғымына берілген анықтамаларды жинақтаумен қазірде көптеген ғалымдар айналысуда.

«Инновация» ұғымы педагогика ғылымымен бірге жасасып келеді деуге

болады. Олай дейтіміз, бұл ұғым ежелгі педагогикалық еңбектерде ұшырасып отырады.

Ресейде ғалымдардың көбі бұл ұғымды әр түрлі түсіндіреді. Орыс ғалымдары В.И.Днепров, В.С.Лазереваның еңбектерінде «инновация» ұғымы пайда бола бастады. Олар «инновацияны білім беру жүйесінде жаңалықтарды жасау, енгізу, қолдану және тарату деп сипаттайды. М.М.Поташник, А.С.Доренсов «жаңалық» дегенді құрал ретінде, ал «инновацияны» осы тәсілдерді меңгеру үдерісі деп санайды.

Республикамызда –иновация– ұғымын пайдалану соңғы жиырма жылдықтың еншісіне тиеді. Ең алғаш бол–иновация– ұғымын қазақ тілінде анықтаған ғалым, профессор Немеребай Нұрахметов. Ол былай дейді: —Инновация, инновациялық үдеріс деп отырғанымыз білім беру мекемелерінің жаңалықтарды жасау, меңгеру, қолдану және таратуға байланысты бір бөлек қызметі.

Көптеген зерттеу жұмыстарында педагогтар Ш.Таубаева мен Құдайбергенованың берген анықтамаларын басшылыққа алады, яғни –иновация– бұл нақты қойылған мақсатқа ойға алынған жаңа нәтиже. Ш.Таубаева және С.Н.Лактионова инновацияны «жаңа түзілім» ретінде анықтайды.

К.Ж.Бұзаубақованың «инновация» ұғымын зерделей келе, ғалымдардың еңбектеріне сәйкес оны «білім беру жүйесінде жаңалық енгізу» деп айтсақ, бұл ұғымның ауқымын тарылтқандай боламыз» деген ойын білдіреді.

Жоғарыдағы мағлұматтарды бір жүйеге келтіріп педагогтар төмендегідей қорытынды шығарады: инновация - жаңалық, жаңаны енгізу, жаңарту үдерісі; өзгеріс; құрал, әдіс.

Біздің пікірімізше, инновация дегеніміз – білім беру жүйесін жаңартудың серпін беру, білім беруді неғұрлым тиімді ете түсудің құралы және әдісі.

Пайдаланылған әдебиеттер:

1.Бұзаубақова К.Ж. Жаңа педагогикалық технология. Жоғары оқу орны білімгерлеріне арналған оқу құралы. – Тараз, 2003. – Б. 43-45.